

NOVICE IZ NAŠIH KRAJEV

MOSTE

Na letošnjem 2. sestanku OO ZK Moste je predsednik KK SZDL Moste Matija Kuhar poročal o poteku priprav za izvedbo volitev, sekretariat pa o predlogu evidentiranih možnih kandidatov za vodilne funkcije v krajevni samoupravi.

V drugem delu sta o izbranih poglavjih iz Kardeljeve knjige Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja govorila Metod Zalar in Andrej Lesjak.

Članom društva upokojencev Moste

Tudi letos bo moč iti na rekreacijski letni odih in uveljavljati popust v domovih DU v Piranu, Izoli, Rogoški Slatini in Žirovnici.

V Piranu je dom odprt od 20. aprila do 10. oktobra. Dnevna oskrba velja 125 din, regres znaša v juliju in avgustu 13 din, v drugih mesecih pa 23 din. Dopustnik plača torej v juliju in avgustu dnevno 112 din, v drugih mesecih pa 102 din.

V Izoli je dom odprt vse leto. Prenočišče stane 40 din, regres znaša 20 din. Prehrana je mogoča v bližnjih restavracijah in gre seveda v breme dopustnika.

V Rogoški Slatini se začne sezona 1. maja in traja do 30. septembra. Gast plača le prenočišče, ki stane 40 din, regres pa znaša 20 din. Prehrana je mogoča v bližnji restavraciji Bohor in gre seveda v breme gosta.

V Žirovnici je moč letovati od 11. maja do 30. septembra. Dnevna oskrba znaša 130 din, regres znaša v juliju in avgustu 13 din, v drugih mesecih pa 23 din. Če dobi gost prek tamkajšnje uprave sobo pri zasebniku, je v oskrbnem znesku upoštevano 20 din regresa, razliko plača gost sam, hrana pa je plačana v domu.

Letovanje traja praviloma 10 dni, izmene pa so 1., 11. in 21. vsak mesec. Letovanje in izkoriščanje popusta se daje praviloma socialno in zdravstveno ogroženim upokojencem.

Pa še to: kdor je zgoraj navedene ugodnosti izrabil v letu 1977, jih ne more izkoristiti v letu 1978. Tako bo omogočeno letovanje čim večjemu številu članstva.

Z organizacijo izletov bomo nadaljevali tudi letos, brž ko bo vreme to dovoljevalo.

Članom želimo pri izkoriščanju teh uslug kar najprijetnejše počutje.

DRUŠTVO UPKOJENCEV LJUBLJANA MOSTE

ZALOG

Na železniški postaji Zalog so zgradili podhod za dostop na obojni peron, z ograjo pa je onemogočen prehod potnikov prek tirov na peron ali z njega.

Čeprav je bilo to že dlje časa urejeno, je ŽTP Ljubljana — Prometna sekcija Zalog, varovala vstopajoče potnike pred vlak iz smeri Ljubljana tako, da so jih železničarji zadrževali pred uvoznim signalom postaje Zalog.

To pa je povzročalo večje težave in zamude, zmanjševalo je prepustnost proge in veljavni zakon.

Na železniški postaji Zalog so zgradili podhod za dostop na obojni peron, z ograjo pa je onemogočen prehod potnikov prek tirov na peron ali z njega.

Čeprav je bilo to že dlje časa urejeno, je ŽTP Ljubljana — Prometna sekcija Zalog, varovala vstopajoče potnike pred vlak iz smeri Ljubljana tako, da so jih železničarji zadrževali pred uvoznim signalom postaje Zalog.

To pa je povzročalo večje težave in zamude, zmanjševalo je prepustnost proge in veljavni zakon.

MATJAŽIČ

Poslopje nove trgovine že dobiva svojo podobo. — (Foto: Srebrnjak)

Osnovna šola Adolfa Jakhla bo dobila prizidek s štirimi učilnicami. Prizidek bo zgrajen s sredstvi II. samopriskevka Ljubljancev. Z gradbenimi deli so že pričeli. — (Foto: Srebrnjak)

ZADOBROVA-SNEBERJE

Najprej obvestilo in opravičilo: V zadnji številki Naše skupnosti je bilo na 6. strani spodaj v članku Še enkrat... napačno napisano... iz Zadobrove... Pravilno je: ...iz Zadora..., kar je razvidno tudi iz vsega članka. Krajanom se tiskarna za to neljubo pomoto opravičuje.

Komisija za odlikovanja pri predsedstvu KK SZDL je imela prvo sejo v letošnjem letu. Obravnavala je letni delovni program ter predloge za priznanja OF in nekatera državna odlikovanja. Z enominutnim molkom je počastila spomin dosedanjega svojega predsednika Poldeta Mačka-Boruta. Nova predsednica komisije je sedaj Breda Bizilj, člani pa so predstavniki družbenopolitičnih organizacij naše KS.

Februarja je bila 2. redna letna konferenca našega gasilskega društva, posvečena 55-letnici obstoja društva.

Izbrano poročilo o delu društva v preteklem letu je podal podpredsednik Edo Kisovec.

Vabilu se je odzvalo veliko število članov, pionirjev, mladincev in občanov — ljubiteljev gasilske organizacije. Konferenca so se udeležili tudi predstavniki DPO naše KS, med njimi predsednica OO ZSMS Irena Bizilj, predsednik KO ZRVS Vlado Reme, predsednik KK SZDL in podpredsednik IO SIS za varstvo pred požarom naše občine Tone Podobnik ter predsednik KBK Sloga Jakob Dominik. V imenu družbenopolitičnih organizacij je konferenco pozdravil in čestital gasilskemu društvu za dosežene uspehe predsednik sveta KS Alojz Girandon. Ob 55-letnici pa je društvu čestital in podelil nekaterim članom značke za dolgoletno delovanje v gasilski organizaciji predsednik naše OGZ Ivan Miklavš. Značke za dolgoletno delovanje so prejeli: za 40-letno delo Franc Pangeršič, za 30-letno delo Alojz Kerin, Jemej Snoj, Drago Kastelic in Ivan Kos, za 20-letno delo Ivan Avšič, Jože Ilovcar, Peter Kepic, Franc Gidovec in Alojz Šircler st., za 10-letno delo pa Marjan Kepic. Vsem jubilarantom iskreno čestitamo.

Ker nekateri občani sprašujejo, kako je s poimenovanjem naše podružnične osnovne šole in pionirskega odreda, obveščamo občane, da se pionirski odred šole še vedno imenuje po Stanetu Maroltu, šola pa se bo imenovala osnovna šola Poldeta Mačka-Boruta.

Glede priznanj ob dnevu JLA rezervnim starešinam našega KO ZRVS objavljamo popravek. Iz naše KO ZRVS so prejeli:

- srebrne plakete Gustav Ajdič, Martin Sodec, Franc Lebedinec, Boris Pavšek;
- bronaste plakete Tomaž Fortuna, Stane Bizilj in ekipa OO ZSMS za uspeh na republiškem prvenstvu ZRVS v Kopru;
- pisna priznanja Zdenko Mavri, Marjana Kolkaj in KK SZDL ter posamezniki, ki so sestavljali ekipo OO ZSMS — Anton Novak, Boris Rozman in Miloš Peternel.

Za neljubo napako iz 1. letošnje št. Naše skupnosti se vsem opravičujem in zahvaljujem za razumevanje — vaš dopisnik.

Novemu mostu v Šentjakobu se je umaknila stanovanjska hiša, v kateri je dolga leta prebival cestni delavec Blaž Pirš. Seveda pa je tovariš Blaž dobil drugo stanovanje, in sicer v bloku v Novih Jaršah. Za prihodno številko Naše skupnosti bomo skušali dobiti podatke, koliko je bila hiša stara.

V cvetu mladosti je umrla občanka — mladinka, dijakinja ekonomske srednje šole Mirjana Stevnovič-Bizjak iz Novega Polja. Svojem naše iskreno sozajlje.

IVAN KOS

ŠMARTNO OB SAVI

Malo krajanov najbrž ve, da je preteklo že leto dni od ustanovitve potrošniškega sveta, ki pa ni zaživel, kot je reba. Zato sem se odločil, da prek Nsk pojasnim, kakšne so možnosti za njegovo delo. Potrošniški svet je samostojno delovno telo KS, ki na svojo pobudo in na podlagi predlogov občanov — potrošnikov spremlja ocenjuje, kako se zadovoljuje potrebe in interesi 3. lovnih ljudi in občanov na območju, kjer živijo, po potrebi svetuje potrošnikom, kako naj uresničijo svoje pravice, ter predlaga ukrepe za učinkovitejše reševanje njihovih težav. Potrošniški svet bi naj bil sobesednik s trgovino, gostinstvom in storitvenimi dejavnostmi, sodeloval bi naj tudi z različnimi organi npr. z inšpekcijami. Pojavlja se problem, kako v praksi izpeljati na papirju znane naloge, kajti potrošniški svet ne odloča o ničemer.

Prav gotovo so tudi v KS Šmartno potrošniki včasih nezadovoljni s preskrbo, s kvaliteto, količino, ceno potrošnih dobrin, odnosom do potrošnika v trgovinah, kjer kupujejo v gostinskih obratih, ki jih obiskujejo. Tudi ogojufane se včasih počutijo, a se s tem kar sprizajzajo: »Saj se ne splača pripraviti,« si mislijo. Res se ne, toda vedno vleči krajši konec se pa tudi ne splača. Potrošniki, predvsem gospodinjje naj se obrnejo na potrošniški svet pismeno (KS Šmartno, Kopna pot 6, s pripisom »za potrošniški svet«) ali ustno — v pisarni tajništva KS pri tovarišu Martinčiču (prav tam zvečer). Svet bo nato zadevo razčistil. Možna je še druga pot, namreč da zavrtite telefonsko številko 322-061 — uprava za inšpekcijske službe. Potrošniški svet apelira na krajanje, da sodelujejo.

S posredovanjem ZKO mesta Ljubljana je kulturno-prosvetna komisija pri KK SZDL Šmartno pripravila koncert narodnih pesmi in opernih arij. V domu občanov so nastopili naši priznani umetniki. Ileana Bratuš-Kacjanova, Jože Stabej in Milan Stante. Odziv krajanov bi bil lahko večji.

Član OO ZSMS Šmartno in predsednik kadrovske komisije Vlado Božič se je v začetku februarja udeležil enotedenske mladinske politične šole za mlade delavce in mlade iz KS. Politična šola je imela sredi priprav na 10. kongres ZSMS zlasti kadrovske ter idejno-izobraževalni značaj. Finančno je omogočila udeležbo KS, OO ZK in KK SZDL pa sta izrazili polno podporo taki obliki aktivnosti.

Ob slovenskem kulturnem prazniku je OO ZSMS pripravila proslavo. Program, ki si ga je zamislila in ga vestno sestavila Romana Klanjšek, so izvajali Renata Berglez, Erika Lojvec, Helena Petkovšek, Romana Klanjšek in Jože Dovžan. Znova pa je treba poudariti, da je večina krajanov kljub pravočasno razobešenim plakatom pokazala premalo zanimanja za prireditve.

NK Šmartno je imel svoje prvo sejo. Osrednje vprašanje je bila registracija starih in novih članov, ki jih bo treba dobiti čimveč. Kdor se želi včlaniti — zaželeni so tudi iz sosednjih KS — naj se oglasi v domu občanov Šmartno ob petkih zvečer. Sklenili so nakupiti nekaj športne opreme ter določili čas za kondicijske treninge: zaenkrat ob nedeljah dopoldne z zbornim mestom pri domu občanov.

Redni občni zbor je imela strelska družina Šmartno. Ime nosi po Jožetu Marincju-Žožu, ki je kot neustrašen kapetan padel avgusta 1944 v vasi Golo nad Igom. Družina, ki deluje od avgusta 1977, je sprejela pravilnik o svojem delovanju. Izvoljeni so bili upravni odbor — njegov predsednik je Jože Štembalj — nadzorni odbor ter disciplinska komisija. V poročilu o dosedanjem delu je bilo poudarjeno, da je kljub začetnim težavam glede zagotavljanja finančnih sredstev ter registracije društva le-to začelo uspešno delovati. Ob petkih so redne vaje. Člani strelske družine so se udeležili tudi več tekmovalij (dan JLA).

Glavne naloge so ureditev včlanjanja v občinsko strelsko zvezo, pritegnitev novih članov ter seznanitev z letošnjim programom tekučev. Dogovorjeno je bilo, da bodo sprejemali člani na strelskih vajah. Tedaj bodo podelili tudi članske izkaznice.

Strelska družina se toplo zahvaljuje Milanu Marincju iz Novih Jarš za vso dosedanje izkazano podporo.

V počastitev dneva žena so družbenopolitične organizacije pripravile prijeten večer. Referat o vlogi in položaju žene nekaj in danes je pripravila OO ZSMS. Vse posle kuharja, natakarka in blagajnika, so opravljali moški. Za veselo razpoloženje je v polni dvorani skrbel ansambel Toneta Jančarja.

JOŽE DOVŽAN

Petdeset let Svobode Zador

Letos v januarju je preteklo 50 let, odkar je bilo ustanovljeno delavsko prosvetno društvo Svoboda v Zadoru. V letih do razpada stare Jugoslavije je imelo izreden pomen za Zador in kraje okoli njega, saj so se v društvu zbirali vsi, ki so bili v tistem času naprednega mišljenja. Z jačanjem društva se je širil tudi njegov vpliv, ki je daleč presegal meje kraja, v katerem je deloval. To se je najbolj pokazalo med NOB, saj se ni niti en član tega društva izneveril idejam, za katere je v tem društvu deloval. Vsi brez izjeme so se udeležili revolucije kot borci, bili zaprti ali delovali kot aktivisti na terenu. Iz vrst svobodašev so izšli dva narodna heroja, več deset spomeničarjev, borcev in drugih političnih delavcev.

Svobodaši Zadora (1927—1941)

Ob praznovanju 50-letnice ustanovitve Svobode Zador prosimo vse živeče ter svoje umrlih, ki so delovali v tem društvu od ustanovitve do razpada Jugoslavije, da zaradi zgodovine društva pošljejo odboru naslednje podatke:

- Ime in priimek
- Naslov predvojnega stanovanja
- Leto rojstva
- Kdaj ste stopili v društvo in v kateri sekciji ste delovali
- Ali ste sodelovali v NOB, kje in funkcija
- Kdaj ste izstopili iz društva

Pišite, če imate dokumente, knjige in drugo gradivo, ki bi koristilo za zgodovino društva.

Podatke pošljite na naslov: Osnovna šola Toneta Trtnika-Tomaža, Sostro, Cesta II. grupe odredov — 61261 Dobrunje — Za 50-letnico Svobode.

stalno delo.

Podobno je bilo tudi z drugimi mladimi fanti iz Zadora in iz drugih sosednjih vasi. Tako smo si začeli izbirati vrstnike in prijatelje ter skupaj hoditi v vaško gostilno Pri Glasovcu. Največ sem se družil s Tonetom Trtnikom (kasneje narodni heroj, ubit kot talec maja 1942 in Srečkom Smrekarjem. Pri gostilni je bilo balinišče in tam smo se srečevali tudi z drugimi fanti; balinali smo in se pogovarjali. V tistem času je bila še zelo zakoreninjena navada, da smo se fantje z enega konca vasi pripravili s fanti z drugega konca. Pri balinanju pa smo se vedno bolj spoznavali in kaj kmalu smo postali veliki prijatelji.

Podobno je bilo tudi v Sostrem, kjer so vaški fantje balinali in se zbirali v gostilni Franže. Tam so imeli stalni balinarji razpoznavni znak nožiček, ki je bil tedaj zelo v modi in smo mu rekali »pipeček«. Kmalu pa so tudi oni začeli zahajati na balinanje v Zador in tudi z njimi so prenehale vsake razprtije. Dobrunje so bile skoro izključno kmečke. Le sem in tja je kdo zašel v Zador ali Hrušico. K nam so hodili tudi nekateri posamezniki iz Bizovika, Hrušice in Štepanje vasi. Kot se je en del vasi pripravil in zmerjal z drugim delom, tako je bilo tudi med vami in skoro ni bilo nedelje, da se fantje ne bi med seboj tudi spleli. To je bila nekakšna vaška ljudska folklor. Toda če smo se hoteli kultivirati smo morali odpraviti prav te medsebojne razprtije, ker te prav gotovo ljudi niso zblíževale.

Leta 1927 ali okoli tega leta že lahko rečemo, da teh razprtij ni bilo več ali pa jih je bilo zelo malo. V takem ozračju smo se oprijeli misli, da bi organizirali društvo, v katerem bi se shajali.

To društvo pa je v tej sredini lahko imelo samo delavsko ideologijo. Tako smo iskali društvo, ki bi bilo naši miselnosti najbližje. In odločili smo se za društvo Svoboda, ki je bilo sicer v rokah socialdemokratov, toda

Prvi skojevci iz Zadora 1927. leta (Gabrijel Gašperšič, Srečko Smrekar, Tone Trtnik)

še vedno toliko napredno, da smo v njem našli tisto, kar smo si želeli.

Na ustanovitve društva svoboda je vplivalo tudi dejstvo, da je v Zadoru že tri leta delovala organizacija SKOJ. Prvo konkretno obliko organizacije je v Zador prinesel Tone Trtnik, ki je prišel v stik s komunisti v Strojnih tovarnah v Ljubljani, kjer je bil zaposlen.

Od tam je prinesel komunistični manifest in drugo tovrstno literaturo. Ob prebiranju le-te smo se navduševali za komunizem in Sovjetsko zvezo. Ob neki priliki je prišel s Tonetom Trtnikom še nek tovariš, ki je mene, Toneta Trtnika in Srečka Smrekarja v gozdu nad Sostrem zaprisegel v SKOJ.

Od tega tovariša smo dobili tudi navodila, da čimveč mladine odtrgamo od cerkvenih organizacij ter jih navežemo na ideje komunistične partije. To nam je še kar uspelo, saj je sosedno društvo Orel v tistem času komajda životarlilo in se ukvarjalo le s prirejanjem iger in miklavževanjem. Ideje oktobrske revolucije pa so se hitro širile in mnogo smo razpravljali o njih. Nekateri tovariši iz Hrušice, kjer je že delovalo telovadno društvo Sokol, in iz Bizovika, od koder so bili vaščani člani delavskih društev v Ljubljani, so redno zahajali med nas. Največ se je družil z nami Niko Bricelj iz Bizovika, ki je bil član društva Svoboda v Ljubljani. Ta nam je veliko pomagal z nasveti glede organizacije društva že pred ustanovitvijo.

(Nadaljevanje prihodnjič)